

LMDs budsjett kap. 1112 Kunnskapsutvikling og beredskap m.m. på matområdet:

Post 50 Kunnskapsutvikling, kunnskapsformidling og beredskap, Veterinærinstituttet

Norge bruker om lag en femtedel av antallet forsøksdyr som brukes i hele EU. Dette vakte oppsikt i sommer, da norske tall ble offentliggjort av EU-Kommisjonen for første gang. Uten Norge hadde antallet forsøksdyr i EU gått ned med 5%.

Norge har gjennomført EUs forsøksdyrdirektiv. EUs mål er å fase ut dyreforsøk. Antallet forsøksdyr som brukes i Norge passer derfor dårlig med EUs intensjoner. De norske forsøksdyrene var dessuten overrepresentert i kategoriene for de mest belastende dyreforsøk. Mattilsynet har påpekt at antallet forsøksdyr i Norge er knyttet nært opp mot utviklingsaktiviteten i oppdrettsnæringen¹.

Med sitt høye forbruk bør Norge være ledende i arbeidet med å utvikle alternativer til dyreforsøk.

Hurdalsplattformen nevner spesifikt at regjeringen vil støtte opp under prosjekt for å utvikle alternativer til dyreforsøk.

Dersom myndighetene ikke satser mer på alternativer, vil en ekspansjon av oppdrettsnæringen trolig føre til store utslag på statistikken. Dette vil lett skape negativ publisitet i Europa om den norske havbruksnæringen.

Kan vi redusere bruk av forsøksdyr?

Alle våre naboland satser på å utvikle nye metoder som kan enten erstatte («replace»), redusere eller forbedre («refine») dyreforsøk, det som på fagspråk kalles for "**de 3 R-ene**". Sverige har 9 ansatte i sitt 3R-senter, 15 millioner svenske kroner til drift, og et årlig statlige bidrag øremerket 3R-forskning på om lag 15 millioner kroner.

Norge er det eneste landet i Skandinavia som mangler et forskningscenter for alternativer til dyreforsøk.

1

https://www.mattilsynet.no/dyr_og_dyrehold/dyrevelferd/forsoksdyr/bruk_av_dyr_i_forsok_2016.28918/binary/Bruk%20av%20dyr%20i%20forsok%202016

Norecopa, som er Norges nasjonale konsensus-plattform for de 3 R-ene, kan spille en viktig rolle i arbeidet framover, men med sitt ene årsverk er den ikke stor nok alene. Norecopa gis ikke forskningsmidler, og driver kun formidling.

Det har vært bred politisk interesse for alternativer til dyreforsøk i mange år, ikke minst i Næringskomitéen.

Hva trengs nå?

Norecopa er ikke nevnt i LMDs proposisjon. Norecopa må beholde bevilgningen som Næringskomitéen har sørget for de to siste årene:

- en hel stilling som sekretær
- kr 500 000 i driftsmidler

Da kan Norecopa fortsette sitt viktige arbeidet med å formidle informasjon om alternativene til dyreforsøk. Norecopa har bygget opp en database med over 8.000 nettsider om dette temaet.

I tillegg bør Norge slutte seg til en uttalelse fra den nasjonale forsøksdyrkomitéen som gjennomfører en del av bestemmelsene i EU-direktivet²:

- **et fysisk 3R-senter** bør etableres i tillegg til Norecopa. Senteret vil kunne spille en nøkkelrolle i overgangen til dyrefrie metoder, samt koordinere innsatsen fra alle involverte parter
- **et øremerket forsknings- og utviklingsfond** vil fremskynde utviklingen av alternativer

Norecopa kan vær behjelpelig med mer informasjon om disse kulepunktene.

I denne omgangen ber vi Næringskomitéen om å gjenta sin innstilling fra i fjor. For å unngå ulike fortolkninger i departementene, tillater vi å foreslå følgende tekst, som tilsvarer den som komitéen brukte i fjor:

De økonomiske rammene for Norecopa bør holdes på minst samme nivå som i 2021, og at det innenfor rammen av regjeringens forslag til statsbudsjett forutsettes at det fortsatt sikres nok midler til en hel stilling til sekretariatet for Norecopa i tillegg til driftsmidler på 500 000 kroner.

² <https://www.forsoksdyrkomiteen.no/wp-content/uploads/2020/08/Forsoksdyrkomiteens-uttalelse-Overgang-til-forskning-uten-forsoksdyr-august-2020.pdf>